

at bestatte den Brændevin, som er produceret og findes her i Landet. Thi hvis man ikke gør det, bliver Følgen deraf, at forinden Statteloven træder i Kraft, vil der komme en forceret Produktion til Stede, og denne Produktion vil særlig forceres i de Fabrikker, som have Raad dertil, og som have store Oplag. Og Kapitalister ville købe sig store Oplag og have dem liggende for at tjene den Forskel, der er mellem de 18 Ore og de 70 Ore. Men naar man skal have en saadan Overgangsbestemmelse, som her er foreslaaet, er det, synes det mig, ikke nogen Mening i ikke at tage den fulde Statstraks. Saa snart man gør som her, at man lemper Staten med 10 Ore, gaa jo lige godt Kapitalisterne hen og købe Brændevin i store Oplag, thi de ville jo gerne tjene de 10 Ore pr. Pot; og saa gaa lige godt Fabrikkerne hen og forcere Produktionen for at tjene de 10 Ore. Derjom man altsaa vil have en Overgangsbestemmelse, som skulde have Betydning for at gøre Produktionen mere ensartet, og for at der ikke skulde samles store Oplag hos Kapitalisterne, maatte man foreslaa en saadan Overgangsbestemmelse, at der, naar Loven træder i Kraft, bliver opkrævet 70 Ore minus 18 Ore, altsaa 52 Ore af de Beholdninger af Spiritus, som ere over de 20 Potter.

Men jeg skal i øvrigt ikke bestæftige mig videre med Lovforslagets Bygning. Jeg kan ikke tænke mig, at et saadant Lovforslag kan blive til Lov, og i alt Fald er jeg vis paa, at et saadant Lovforslag ikke kan blive til Lov med min Stemme. Men der kan derfor nok være Grund til endnu at gøre et Par Bemærkninger, navnlig om Lovforslagets politiske Betydning. Thi dette Lovforslag er jo ikke kemisk rent for Politik; det er det paa ingen Maade. Jeg tror, at naar man rigtig ser paa Lovforslaget og paa den Tid, vi leve i, da er den største Interesse, som knytter sig til Lovforslaget, egentlig den politiske Interesse, thi det andet er saamænd ikke saa stort; vi have set Lovforslaget før, og vi kende det jo, vi havde det den Gang, da vi kom ind efter Valget i 1890, og da begravede vi det. Nu har den højtærede Finansminister gravet det op igen og stillet det frem paa ny; men derved er Interessen ikke saa stor; det ser man saa tit paa Rigsdagen, at gamle Lovforslag kunne blive gravede op igen og stilledes frem paa ny. Men der er en politisk Interesse ved dette Lovforslag. Efter Valget i 1890, da Finansministeren havde baade sin Ølstat og sin Brændevinskat ude paa Valgtribunerne, forelagde den højtærede Finansminister i Efteraaret den 15de

November Forslag til Lov om en Ølstat oppe i Landstinget. Hvorfor han gjorde det, vide vi jo alle; vi kende godt Grunden dertil, huse alle sammen de politiske Tilstande den Gang; det skal jeg ikke komme videre ind paa. Men da han forelagde denne Ølstatlov oppe i Landstinget, saa sagde den højtærede Finansminister, at han havde ikke denne Gang forelagt Loven om Brændevinsskatten, fordi han havde faaet det Indtryk af, hvad der var passeret ved Valgene og ude i Landet, at Tallet paa den billige Snapes Benner og Forsvarere var for Tiden saa stort og Forsvaret saa stærkt, at han ikke troede, at det kunde nytte noget at foreslaa den. Han sagde: "Jeg har ikke troet, at Forslaget med Nytte kunde gentages i Aar". Men nu kommer den højtærede Finansminister med Forslaget i denne Samling paa 4de Aar efter, og saa maa han jo altsaa komme med det i den Tro, at det nu kan nytte noget, at Tiden nu er kommen, da det kan nytte noget at møde med et saadant Forslag. Men hvilken Nytte tror saa den højtærede Finansminister, han kan drage af at forelægge et saadant Lovforslag igen? Jeg kender ikke den højtærede Finansministers Mening i den Henseende; men naar jeg skulde tænke mig den, har jeg tænkt paa forskellige Ting. Jeg har for det første tænkt mig, at den højtærede Finansminister troede, at han ved Forelæggelsen af dette Lovforslag skulde kunne samle igen den Stare, som i sin Tid samledes om Ølet og opførte en saadan politisk Elverdans her, at det næppe var muligt for os andre at være her, at han ansaa det for muligt, at han gennem sit Brændevin kunde samle det samme begejstrede Parti som den Gang. Det ved jeg ikke; men for mig synes det dog usandsynligt, at noget saadant skulde have foresværet den højtærede Finansminister. Men det kunde ogsaa være muligt, at den højtærede Finansminister har ment, at dette Forslag navnlig kunde være nyttigt til at samle Provisoriets Benner og Tilhængere; i den Retning kunde det have en ganske fortrinlig samlede Betydning og Nytte. Det kunde være muligt, at den højtærede Finansminister har ment dette; thi naar man ser paa, hvorledes hans Benner have været stillede omkring i Landet det sidste Aars Tid, saa synes det ikke at være saa særdeles glædeligt. Vi saa jo ved Borgerrepræsentantvalgene her i Fjor, hvorledes det gik det øvrige Høje; og naar vi se paa Byrådsvalgene i denne Vinter, kunne vi ogsaa skønne, at det gaar tilbage for Høje. Muligvis den højtærede Finansminister har ment, at det